

برای هفته سلامت روان

خاستگاه یک اعتراض

محمود دهقانی^{*}؛ بخش عمده آنچه ما امروز در جامعه ایران شاهد آن هستیم ناشی از شکاف عمیق میان ذهنیت نسل‌های دیروز و امروز است. حاصل این شکاف بزرگ، یک جهش فرهنگی غیرقابل انکار در پیش‌روی همه ماست. ما در حال تجربه یک جهش فرهنگی قدرتمند در هسته ذهنیت نسل جدید هستیم. جهشی بسیار فراگیر، درون‌زاد و خودپیرو که حاصل نوعی زایندگی گریزناپذیر اجتماعی است. بدون تردید رویارویی غیرمدرانه با این جهش فرهنگی، هزینه‌هایی را به جامعه تحمیل می‌کند. این جهش فرهنگی آرام و خزنده افول ذهنیت‌های به‌روز نشده را دیکته می‌کند. ما در عوض انکار یا مقابله با این ذهنیت جدید، باید صدا و پیام آن را بشنوییم. ساختارها و قوانین خود را برای تغییرات گریزناپذیر آن بازبینی و اصلاح کنیم، از تمنای انطباق این نسل با خود دست بشوییم، خود را به شیوهای سازنده با آنها هماهنگ کنیم و از تلاش بیهوده

برای تحمیل خواسته‌های خود به آنها بپرهیزیم. آنها مصمم هستند که خواسته خود را زندگی کنند و هوشمندانه برآنند که خود را از زیر خواسته هر دیگری‌ای آزاد کنند. نسل جدید عمدتا ارزش‌های دستوری را پدیده‌ای از خودبیگانه تجربه می‌کند و به عنوان یک بافت غیر آن را پس می‌زند. این نسل به دنبال بازآفرینی یا بازپس‌گیری احساس عاملیت خود، برای تعیین هویت و سرنوشت خویش هستند. آنها باور به برپایی یک قانون برابر فراجنسیتی دارند، همان برابری که نسل گذشته را نایلین می‌کند، منشأ ایمنی و خواست نسل جدید است، آنها خود را در مقابله با قوانین والدمنشانه (تحکمی) مصمم دیده‌اند و در سطوح خانواده، مدرسه، دانشگاه و جامعه آن را برنمی‌تابند. دگرگونی‌های ناشی از این جهش فرهنگی، تعاریف جدیدی از زندگی، نقش‌ها و هنجارهای اجتماعی را با خود به همراه دارد. این نسل از سال‌ها پیش به طور فراگیر در توافقی مسکوت با



روند پس‌گیری املاک شهرداری به کجا رسید؟

سرانجام مبهم املاک شهرداری

املاک شهرداری در دست چه کسانی است؟



نورا حسینی؛ بیش از هزاران ملک شهرداری تهران در ادوار گذشته در اختیار غیر قرار گرفته، شهرداری تهران مطابق با بند ۶ ماده ۵۵ قانون شهرداری‌ها، بهره‌برداری بخشی از املاک خود را برای مصارف عمومی و خیریه در اختیار نهادها و ارگان‌های دولتی و غیردولتی قرار داده، واگذاری‌هایی که بدون اطلاع شورای شهر تهران بود و کاربری بسیاری از این املاک نیز تغییر کرده و به نوعی دچار انحراف شده بود. فهرستی از این املاک در دوره پنجم مدیریت شهری تهیه شد که در ماه‌های پایانی آن دوره از سوی رسانه‌ها منتشر شد. لیستی که قرار بود در سامانه شفافیت قرار داده شود اما چنین نشد. محسن هاشمی، رئیس وقت شورای شهر تهران، در گفت‌وگوهایش اعلام کرده بود: تنها ۷۰۰ ملک واگذار شده دچار انحراف هستند. بخشی از این املاک در دوره گذشته مدیریت شهری پس گرفته شدند اما املاک باقی‌مانده چه سرنوشتی پیدا کردند؟

امین توکلی‌زاده، معاون فرهنگی و اجتماعی شورای

شهر تهران، پیش از این به رسانه‌ها گفته بود: شورای شهر در این حوزه به ما تکلیف کرده که از املاک واگذاری‌شده بازدید مجدد کرده و احصا کنیم که چه میزان املاک داریم و بانک اطلاعاتی دقیقی در این زمینه ایجاد شود. کار مشترکی با سازمان املاک، بازرسی، حراست و مناطقمان

درهم‌شکستن سازه‌های معنایی پیشین، در حال بازآفرینی جهان ذهنی‌ای بوده‌اند که نسبت به آن احساس مالکیت و تعلق بیشتری داشته‌اند. نسلی که از تجویز یک خویشستن آرماتی‌غیرواقعی بیزارند و به دنبال یک خویشستن واقعی ملموس هستند. امروز ما بیشتر از گذشته شاهد رویارویی این جهان ذهنی جهش‌یافته با جهان عینی دستوری هستیم. باید تأکید کنم که حتی اگر ما تمام توان خود را برای مقابله با این جهش فرهنگی بسیج کنیم، در عمل هر روز شاهد پیشروی بیشتر این جهان ذهنی و ظهور و بروز نشانه‌های آن در جهان عینی و بیرونی خواهیم بود. این نسل به طور روم‌رزه در اشکال مختلفی جهان ذهنی خود را در جهان بیرونی تمرین می‌کند و نحوه پوششش زنان تنها یکی از بی‌شمار اشکال آن‌هاست. حادثه تلخی که برای مهسا امینی رخ داد تلنگری بود که رویارویی این جهان ذهنی خودساخته را با جهان عینی برساخته در نقطه مشخصی نمایندگی کرد.

او یادآور می‌شود: برخی موضوعات بوده که منتفی شده یا کارکرد دیگری پیدا کرده و از آن استفاده تجاری و نمایشگاهی می‌شود و درآمد دارد و این واگذاری‌ها با قانون منافات دارد و مردم شهر نیز نمی‌پذیرند از مکانی که برای یک موضوع دیگر در اختیار یک مجموعه گذاشته شده استفاده دیگری شود یا استفاده عمومی‌اش از بین برود و به گروه کوچک و خیلی محدود خدمت دهد که باید منتفی شوند یا اصلاح کنند و تطبیق دهند. برای تصمیم‌گیری،

اطلاعاتی که جمع‌آوری می‌شود، باید همه‌جانبه و کافی باشد و افراد ما به ملک می‌روند و می‌بینند کاربری چیست و چه استفاده‌ای می‌شود، به ملک لطمه نزده باشند، آیا استفاده عمومی همچنان در جای خودش باقی است و چه مشکلی از شهر حل می‌کند.

اما هنوز ردپای این املاک در گزارش‌های حسابرسی مناطق به چشم می‌خورد و برخی از اعضای شورا نسبت به عدم تعیین تکلیف این املاک تذکره‌هایی را مطرح کرده‌اند. پرویز سرروری، نایب‌رئیس شورای شهر تهران، در صحن شورا به واگذاری یک آپارتمان شش طبقه به نام خیریه اشاره کرد که بهره‌بردار شهردار منطقه را هم برای نظارت به ساختمان راه نمی‌دهد و بهره‌برداری اقتصادی و شخصی از ملک شهرداری می‌کند. او تأکید کرد که این حق مردم است و باید به این موضوعات توجه ویژه شود. میثم مظفر، عضو ششورای شهر تهران، در این خصوص می‌گوید: یکی از مصوبات قدیمی شورای شهر تهران درباره حق بهره‌برداری از املاک شهرداری است که براساس آن شهرداری تهران حق ندارد اموال و املاک خود را بدون مجوز شورای شهر تهران به اشخاص ثالث واگذار کند، اما متأسفانه شاهد هستیم که در مناطق ۲۲گانه ساختمان‌های زیادی واگذار شده که فاقد مجوز شورای شهر تهران است.»

وی ادامه می‌دهد: برخی املاک به مجموعه‌هایی واگذار شده که در حوزه تهران فعالیت نمی‌کنند. به‌طور مثال انجمن مخترعان یک استان، ساختمانی از شهرداری تهران گرفته‌اند. حتی انجمن‌ها و خیریه‌هایی که در تهران هستند هم باید براساس قانون و مصوبه شورای شهر تهران املاک به آنها واگذار شود.»

این عضو شورای شهر تهران با اشاره به اینکه براساس گزارش‌های حسابرسی این تخیلف پرتکرار در مناطق ۲۲گانه به شهردار تهران ابلاغ شده است، توضیح می‌دهد: شهرداری موظف به ساماندهی این املاک شده است. در مرحله اول املاک خود را که کارکردهای قانونی

هر چه دولت بیشتر دست بالا را در کنترل این جهان عینی در کف خیابان داشته باشند، در جهان درونی در عمق ذهنیت این نسل دست پایین را خواهند داشت. به دلیل اینکه منشأ این جهش فرهنگی در بستر ذهنیت نسل جدید در حال تکامل است و نه در کف خیابان، در نتیجه ابزار کنترل را تقریباً بی‌اثر کرده است. از این رو که گذشته بهترین ملاک پیش‌بین آینده در نظر گرفته می‌شود، در صورت غفلت یا انکار این جهش فرهنگی، ما باید منتظر رویارویی‌های دشوارتر این دو جهان در آینده نزدیک باشیم. ما باید به ناکارآمدی ساختارها و قوانین گذشته اعتراف کنیم، این جهش فرهنگی را فرصتی برای بالندگی جامعه و نوعی دگردیسی اجتماعی ببینیم و بپذیریم که مواجهه با هویت و خواسته‌های این نسل مواجهه‌ای از پیش شکست‌خورده است.

*** روان‌شناس بالینی، هیئت علمی دانشگاه علوم پزشکی ایران**

پیش‌بینی‌شده ندارند پس گرفته و مرحله دوم سایر املاک را برای اخذ مجوز قانونی به شورای شهر بیاورد. فقط در یک منطقه ۹۱ ساختمان از املاک شهرداری واگذار شده است، البته بیشتر این واگذاری‌ها در حوزه فرهنگی و درمانی است؛ اما مرجع تشخیص حق بهره‌برداری با شورای شهر تهران است و نباید حقوق و اموال شهر تضییع شود. این موضوع به شهرداری ابلاغ شده و در فرصت داده‌شده، باید این املاک به شورای شهر تهران بیاید، وی درباره اینکه

آمار تازه‌ای از املاک واگذارشده شهرداری تهران وجود دارد با توجه به اینکه برخی از املاک در این مدت پس گرفته شده‌اند هم توضیح می‌دهد: آمار مقایسه‌ای که در این دوره با دوره‌های قبل چه میزان املاک واگذار شده، در اختیار ندارم، اما واگذاری املاک مربوط به همه دوره‌ها بوده است و در این دوره می‌خواهیم براساس قانون، واگذاری بهره‌برداری املاک را در صحن شورا بررسی و مصوب کنیم. مهدی اقراریان، رئیس کمیسیون نظارت و حقوقی شورای شهر تهران هم در رابطه با پس‌گیری املاک شهرداری به «شرق» می‌گوید: مواردی که از طرف هیئت‌رئیس‌ه شورا به کمیسیون حقوقی و نظارت ارجاع شده، بررسی کرده و پاسخ مکتوب دادیم. در یک مورد بررسی کردیم و دیدیم واگذاری‌ای که صورت گرفته، تغییر کاربری در آن اتفاق افتاده بود که آن را به‌صورت مکتوب به هیئت‌رئیس‌ه پاسخ دادیم و به نظر من یکی از مسائل و موضوعاتی که در دوره ششم هم باید دنبال شود، بحث واگذاری قانونمند املاک و ظرفیت‌هایی است که شهرداری تهران دارد. قانون این اجازه را براساس ضوابط انجام دهنده؛ اما به نظر من باید نظام‌مند باشد و مسیر قانونی خودش را طی کند و اگر پرسنل شهرداری و شهروندان، گزارشاتی دال بر سوءاستفاده از این اموال و املاک دارند حتماً به کمیته نظارت کمیسیون حقوقی و نظارتی شورا ارسال کنند تا ما دنبال کنیم.

پرویز سروری، نایب‌رئیس شورای شهر تهران، درخصوص املاک واگذارشده شهرداری نیز به «شرق» می‌گوید: آنچه مشخص است نظامی که معتقد به عدالت است، نمی‌تواند اجازه ویژه‌خواری دهد. ما از شهردار انقلابی و معروف مبارزه با فساد که در مجلس هم این‌گونه بوده توقع داریم با هرگونه ویژه‌خواری از سوی هرکس مقابله کند و این موضوعات جمع شود، تا آنجا که اطلاع دارم، اقدامات خوبی در دستور کار است و قسمتی را تخلیه کرده‌اند و بدون اغماض با قدرت روند پس‌گیری املاک دنبال شود و شورا هم نظارت می‌کند که این کار صورت بگیرد.

در سر آورده است؟

- قانون در این زمینه چه می‌گوید؟**

قانون می‌گوید پزشکی قانونی به‌عنوان کارشناس قوه قضائیه باید گزارشش را به دستگاه قضائی منعکس کند. دستگاه قضائی هم باید آن را به اصحاب دعوا ابلاغ کند.

- سه هفته زمان برای تنظیم گزارش پزشکی قانونی منطقی بود؟**

بله، این زمان زیاد غیرعادی نیست. چیزی که غیرعادی است، نحوه انتشار آن بود. حتی وقتی ما به بازپرس محترم گفتیم آنها هم تعجب کردند. برای همین ما مطرح کردیم که نمی‌دانیم این نظر قطعی پزشکی قانونی است یا خیر. چراکه رویه‌های قانونی برای ابلاغ را طی نکرده؛ ولی اگر نظریه نهایی باشد، برای ما قابل قبول نیست؛ زیرا با درخواست خانواده و وعده داده‌شده تنظیم نشده؛ یعنی قرار بود چند پزشک از لیست مورد اعتماد خانواده هم در تهیه این گزارش نقش داشته باشند که نداشتند.

- در پایان بهترین راه‌حل برای حل این پرونده از نظر شما چیست؟**

در خاتمه باید بگویم که بهترین راه‌حل برای اینکه به این پرونده رسیدگی شود و مانع از گسترش تنش اجتماعی به‌وجودآمده‌ای که زمینه‌هایش پیش‌تر وجود داشت، شود، این است که به حکم عقل و علم و دانش با تدبیر توجه کنند. علم و دانش و تدبیر می‌گوید که اگر یک، دو یا چند نیروی ما در این عمل مقصر باشند، نباید ابایی از معرفی و مجازات آنها داشته باشیم. منافع و امنیت جامعه بالاتر از هر چیزی است. باید با حضور پزشکان برجسته و مستقل همان‌گونه که خانواده امینی در اطلاعیه‌شان معرفی کردند، علت مرگ مهسا بررسی شود و مراتب به افکار عمومی گزارش داده شود.

^[1] مهسا امینی، ۲۲ ساله، دانشجوی پزشکی، در ۱۶ شهریور ۱۳۹۸ در تهران درگذشت